

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Základní škola, Praha 4, Pertoldova 3373

Pertoldova 3373, 143 12 Praha 4 Modřany

Identifikátor zařízení: 600 037 380

Zřizovatel: Městská část Praha 12, Písková 25/830, Praha 4

Magistrát hlavního města Prahy, odbor školský úřad, Novodvorská 1010, Praha 4

Termín konání orientační inspekce: 15. a 16. ledna 2001

Čj.	015 15/01-1029
Signatura	oa4au124

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola v Urbánkově ul., kde byla provedena orientační inspekce, je součástí základní školy v Pertoldově ul. 3373. Provoz mateřské školy je ve třech třídách, čtvrtá třída je užívána jako tělocvična anebo pro účely zájmových kroužků při mateřské škole. V současné době je v mateřské škole zapsáno celkem 64 dětí, výjimka z počtu dětí oproti vyhlášce č. 35/1992 Sb. o mateřských školách, je schválena na 75. Kapacita škola uvedená v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je 100 dětí. Věkové složení tříd je homogenní. Celkem čtyři děti mají odklad povinné školní docházky. Do mateřské školy dochází jeden chlapec ukrajinské národnosti.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Pro plánování vzdělávací práce zpracovaly učitelky tématické plány, které se ve všech třech třídách liší svým charakterem i kvalitou. Také rozpracování do organizačních složek není jednotné. Ve třetí třídě se cíle zaměřují i na spontánní činnosti a vyznačují se větší promyšleností. Ve všech třídách je patrné, že důraz je v plánech kladen převážně pouze na racionální složky poznávání, ačkoli v koncepci i ročním plánu jsou dobře vystiženy i jiné potřebné cíle současné doby. Tím je poněkud negativně ovlivněna návaznost koncepčního zaměření školy na vlastní vzdělávací práci, neboť se ve vzdělávacích plánech projevuje pouze částečně, např. v estetické výchově.

Diferenciace úkolů vzhledem k věku dětí je zachována, vzdělávací činnosti jsou v plánech zahrnuty rovnoměrně.

Podmínky vzdělávací činnosti

Pedagogický kolektiv tvoří šest učitelek včetně ředitelky školy, jedna z nich není pedagogicky a odborně způsobilá a její pracovní úvazek je snížen na 24 hodin týdně. Nedostatek odbornosti se snaží nahrazovat zájmem o práci i studium a vlastní invencí, vedení školy stanovilo pro další práci podmínku doplnění potřebné kvalifikace. Věkové složení pedagogického sboru je převážně do 45 let, pouze jedna z učitelek je v důchodovém věku. Délka praxe učitelek je dostatečná.

Prostorové podmínky školy jsou výborné. Kromě místnosti pro čtvrtou třídu, užívané na cvičení a mimořádné aktivity, jsou ještě u tříd malé přilehlé místnosti, které nabízejí možnosti nejrůznějšího využití. Přesto jejich vhodný pronájem se škole dosud nepodařilo výhodně realizovat. Šatny a sociální zařízení, která jsou dosud původní, jsou vyhovující. Vybavení mateřské školy nábytkem i hračkami je velmi dobré, prostředí je estetické, doplněné dekoracemi z dětských prací. Ředitelka školy dbá na doplňování knihovny dětí i učitelek novými tituly a obnovuje postupně kvalitní učební pomůcky. Televizní přijímače nejsou ve třídách umístěny, ale v případě potřeby mají děti možnost sledovat televizní pořady ve společenské místnosti. Ostatní didaktická technika je k dispozici v potřebném počtu ve všech třídách.

Podmínky školy z hlediska psychohygieny jsou dány zajištěním bezpečnosti, čistoty, světla a tepla. Denní režim je pružně využíván podle potřeby dětí, avšak rovnoměrnost spontánních a řízených aktivit je poněkud narušována přemírou zájmových činností, z nichž mnohé jsou zařazeny do dopoledních hodin namísto hlavního programu mateřské školy. Ředitelka tento fakt zdůvodňuje zájmem rodičů. Pitný režim je ve třídách zaveden až od dopolední svačiny.

Individuální potřeba spánku dětí není dosud respektována, všechny děti po obědě odpočívají na lehátcích.

Spontánní a řízené činnosti

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Ve sledovaných spontánních činnostech měly děti svobodnou volbu hraček i kamaráda ke hře. Organizace u mladších i starších dětí vedla ke vzniku klidného a podnětného prostředí s dostatečnými možnostmi sebevyjádření. Děti uměly využívat prostoru hracích koutků i stolků, kde se převážně zaměřovaly na stolní hry, skládání puzzle, volné kreslení. Prostoru tříd k efektivnímu pohybu při hrách nebylo využito. Formy a metody hrových činností měly klasický charakter. Problémem při organizaci spontánních činností zůstávají pozdní příchody dětí do mateřské školy, takže mnohé z nich se ranních her vůbec neúčastní. Tím je znemožněno uplatnění spontánních činností jako dominantního výchovného faktoru v předškolním věku.

Kvalita řízených činností nebyla rovnoměrná. Organizačně byly všechny učitelky poměrně zdatné, včetně učitelky bez odborné způsobilosti. Volba forem a metod se lišila, vycházela z tradičního pojetí předškolní výchovy, s různou úrovní efektivnosti a účelnosti. Frontální formy práce s nižší možností uplatnění dětí tak vedly k omezení aktivní spoluúčasti a seberealizace. Ve druhé třídě pak mělo vedení činností poněkud manipulativní charakter, kterému se děti sice podrobovaly, avšak nedostávaly příležitost k přiměřenému rozvíjení osobnosti.

V souladu s některými úkoly ročního plánu se projevovaly pozitivní výsledky dětí v oblasti výtvarné výchovy a také v pohybových dovednostech, což bylo v hospitovaných činnostech ověřeno. Metody jazykové výchovy v 1. a 2. třídě byly učitelkami voleny s invencí, včetně netradičních pomůcek, někdy však náročnost neodpovídala dobře věkovým zvláštnostem dětí.

Kulturně hygienickým návykům je věnována dostatečná péče, sebeobslužné dovednosti přiměřené věku dětí. Estetika stolování má standardní úroveň, na přípravě stolování se děti částečně podílejí.

Přes některé nedostatky lze ve vzdělávací činnosti vysledovat u většiny učitelek zájem o nové formy a metody a jejich schopnosti kritické analýzy vlastní práce.

Motivace a hodnocení

Motivace spontánních činností byla dána vhodnou nabídkou hraček v dostatečné škále, i když převážně tradičního charakteru. Učitelky se snažily o podněcování her a obohacování dalšími prvky. Hodnotily děti pozitivně a podporovaly jejich sebedůvěru, pozorně oceňovaly každý jejich pokrok. Při volbě her byla upevňována rozhodovací schopnost dětí a jejich snaha o samostatnost.

V řízených činnostech činí některým učitelkám potíže děti účinně motivovat, což se pak projevilo na schopnostech koncentrace dětí při hudební i jazykové výchově. Hodnocení dětí bylo převážně pozitivní, pouze ve druhé třídě docházelo ke zbytečnému napomínání a mentorování dětí při hudební výchově.

Interakce a komunikace.

Ve všech třídách dovedly učitelky vytvářet příznivé prostředí, zvláště při spontánních činnostech panovala klidná a příjemná atmosféra. Mezi dětmi a učitelkami byl partnerský vztah, vyjádřený důvěrou dětí a jejich spokojeností. Děti dostávaly dostatek prostoru ke komunikaci,

verbální projev učitelky i dětí byl vyvážený. Vztahy mezi dětmi při hře se vyznačují kooperací a drobné konflikty se dařilo snadno vyřešit.

Při řízených činnostech se opět projeví rozdíly mezi učitelkami v jejich jazykovém projevu a schopnostech rozvíjet invenci dětí. V některých třídách děti nedostávaly dostatek příležitosti ke spontánnímu vyjádření, verbální projev učitelky převažoval a její dominantní projev vedl k projevům manipulace s dětmi. Také mluvní projev učitelek včetně účinnosti kladených otázek u učitelky bez odborné způsobilosti nebyl zcela vhodný.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Pro plánování vzdělávací práce vytvářejí učitelky vlastní tématické plány rozdílné úrovně, které jen částečně navazují na koncepční záměry školy. Jejich úroveň je průměrná.

Podmínky školy v oblasti materiálně technické jsou velmi dobré, škola má dostatek hraček i pomůcek, výborné prostorové podmínky. Personální a psychohygienické podmínky dosahují průměrné úrovně.

Organizace, metody práce, stejně jako hodnocení a interakce spontánních činností probíhají většinou v souladu s potřebami dětí předškolního věku a jsou tedy hodnoceny jako velmi dobré.

Formy a metody řízených činností jsou předmětem současného dalšího vzdělávání učitelek. V oblasti motivace, hodnocení a interakce byly shledány u některých učitelek nedostatky. Při hodnocení organizace, motivace i komunikace jsou pozitiva i negativa v rovnováze.

Celkově dosahuje vzdělávací práce průměrné úrovně.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy vycházejí z jejich podmínek sdruženého zařízení se základní školou a zaměřuje se na školní připravenost a estetickou výchovu. Roční plán pak na základě analýzy vzdělávací práce zahrnují poněkud široké spektrum úkolů, které jsou pak ještě v průběhu roku aktualizovány -

- vytváření stimulačního prostředí
- zdravý fyzický vývoj
- návaznost mateřské školy na rodinnou péči
- základní diagnostická péče, zaměření na děti ze sociálně slabších rodin
- příprava na školní docházku
- ekologická výchova, protidrogová prevence

Stanovené úkoly jsou promyšlené, prostředky realizace jsou dobře zpracovány. Návaznost na plány vzdělávací práce je dílčí, obráží se především v estetické výchově, ale i v průběžném doplňování každodenní vzdělávací činnosti.

Organizování

Ředitel školy vymezil a jasně písemně stanovil kompetence své zástupkyně, která je v mateřské škole delegována úkoly v oblasti pedagogické, metodického vedení a kontroly. V ostatních oblastech s ředitelem školy úzce spolupracuje. Na řízení se dílčím způsobem podílejí i ostatní učitelky.

Řád školy je zpracován, veškerá dokumentace je vedena v odpovídajícím rozsahu. Drobné nedostatky byly v průběhu inspekce se zástupkyní ředitele prodiskutovány a odstraněny.

Vnější i vnitřní informační systém je vytvořen standardním způsobem. Zástupkyně preferuje denní osobní kontakt se všemi zaměstnanci, realizuje dostatečný počet pedagogických porad, které však nejsou plánovány. Pro operativní seznamování s informacemi je užíván oběžníkový systém.

Informační systém pro rodiče je funkční, v šatně každé třídy jsou pečlivě podávány zprávy o výchovně vzdělávací práci a o všech organizačních záležitostech. V počáteční adaptační době je umožněn pobyt rodičů s dětmi v mateřské škole. Zástupkyně nabízí konzultace rodičům kdykoli během dne.

Spolupráce se základní školou je velice úzká, vyplývající ze sloučení obou objektů. Realizují se hospitace v prvních třídách a vzájemná vystoupení dětí z obou škol. Prospěšné jsou vzájemné konzultace o dětech a pořádání odborných přednášek pro rodiče. Základní škola také umožňuje dětem mateřské školy cvičení v tělocvičně.

Také spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou je už po počátečních nedostatcích funkční, psycholožka navštěvuje mateřskou školu a poskytuje podle potřeby učitelkám pomoc. Poradna pořádá pro učitelky mateřské školy vzdělávací akce.

Mateřská škola nabízí vzhledem k požadavkům rodičů prostřednictvím lektorů řadu nadstandardních aktivit pro děti: seznamování s anglickým jazykem, předplavecký výcvik, hudebně pohybovou výchovu, výuku hry na flétnu, sborový zpěv a keramiku. Vzhledem k tomu, že řada těchto hrazených aktivit je pořádána v dopoledních hodinách v době běžného školního programu, inspekce shledává jejich počet za poněkud neúměrný.

Vedení a motivování pracovníků

Zástupkyně ředitele školy uplatňuje demokratický styl řízení všech zaměstnanců, přistupuje k řešení všech problémů s pedagogickým taktem a citem. Dokáže vytvářet příznivou pracovní atmosféru a upřednostňuje vzájemné přátelské vztahy mezi zaměstnanci. Má velmi dobré schopnosti pro motivaci pracovníků k dalšímu vzdělávání, kterého se podle možností všechny účastní. Metodické vedení učitelek se realizuje spíše jejich samostudiem, učitelce bez odborné a pedagogické způsobilosti pomáhá stanovená kolegyně.

Kontrolní mechanismy

Užívaný systém kontroly se vyznačuje především denními vstupy zástupkyně do jednotlivých tříd a krátkodobými vhledy do jejich práce. Zjištěné nedostatky se neprodleně řeší. Hospitační činnost není plánována. K dnešnímu dni realizovala zástupkyně ředitele tři hospitace s evidovaným záznamem, s nižší efektivitou jejich závěrů. Kvalita vzdělávací práce je však pravidelně analyzována v pedagogických radách, jejichž záznamy obsahují řešení problémů pedagogických i organizačních.

Kontrola provozu se provádí pravidelně, bez písemné evidence.

Hodnocení kvality řízení

Plánování postihuje současné trendy předškolní výchovy, prostupnost cílů do vzdělávacích plánů je dílčí. Jeho úroveň je spíše nadprůměrná.

Organizační uspořádání předškolního zařízení je promyšlené, kompetence jsou efektivně stanoveny. Vnitřní i vnější informační systém je funkční. Organizování je hodnoceno jako velmi dobré.

Pracovníci mateřské školy jsou postupně cíleně vedeny k inovativním způsobům práce. Vedení a motivování je efektivní a má nadprůměrnou úroveň.

Kontrolní systém je zpracován, jeho efektivita je průměrná.

Celková kvalita řízení je hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 636/99/ZŠ v platnosti od 1. dubna 1999
- Zřizovací listina ze dne 4. 11. 1994 č. 235/2, 25. listopadu 1995 sloučení obou objektů
- Koncepce školy, roční plán pro rok 2000/2001
- Stanovení kompetencí
- Docházky a přehledy výchovné práce
- Přihlášky a evidenční listy dětí
- Hospitační záznamy
- Záписы pedagogických rad
- Výroční zpráva za rok 1999/2000
- Služby učitelek
- Vnitřní řád

ZÁVĚR

Pozitiva:

- efektivní spolupráce se ZŠ, stanovení kompetencí
- úroveň dovedností dětí v estetické výchově
- motivování pracovníků ke vzdělávání
- atmosféra na pracovišti

Negativa

- převaha tradičního pojetí vzdělávacích činností
- tendence k manipulativnímu přístupu učitelek k dětem v některých třídách
- nižší úroveň motivace ve vzdělávací práci
- nedostatečná kontrolní činnost ředitelky školy

Mateřská škola prokazuje přes některé dosavadní nedostatky pozitivní tendence k uspokojování potřeb dětí, což je zvláště patrné v oblasti řízení. Celkově je mateřská škola hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Jindra Černá	J. Černá v. r.

V Praze, dne 18. ledna 2001

Datum a podpis ředitele základní školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. 1. 2001

Razítko

Ředitel základní školy	Podpis
PaedDr. V. Cícha	Vl. Cícha v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát, odd. Školský úřad	2000-02-12	015 66/01-1029
Zřizovatel	2000-02-12	015 67/01-1029

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány